

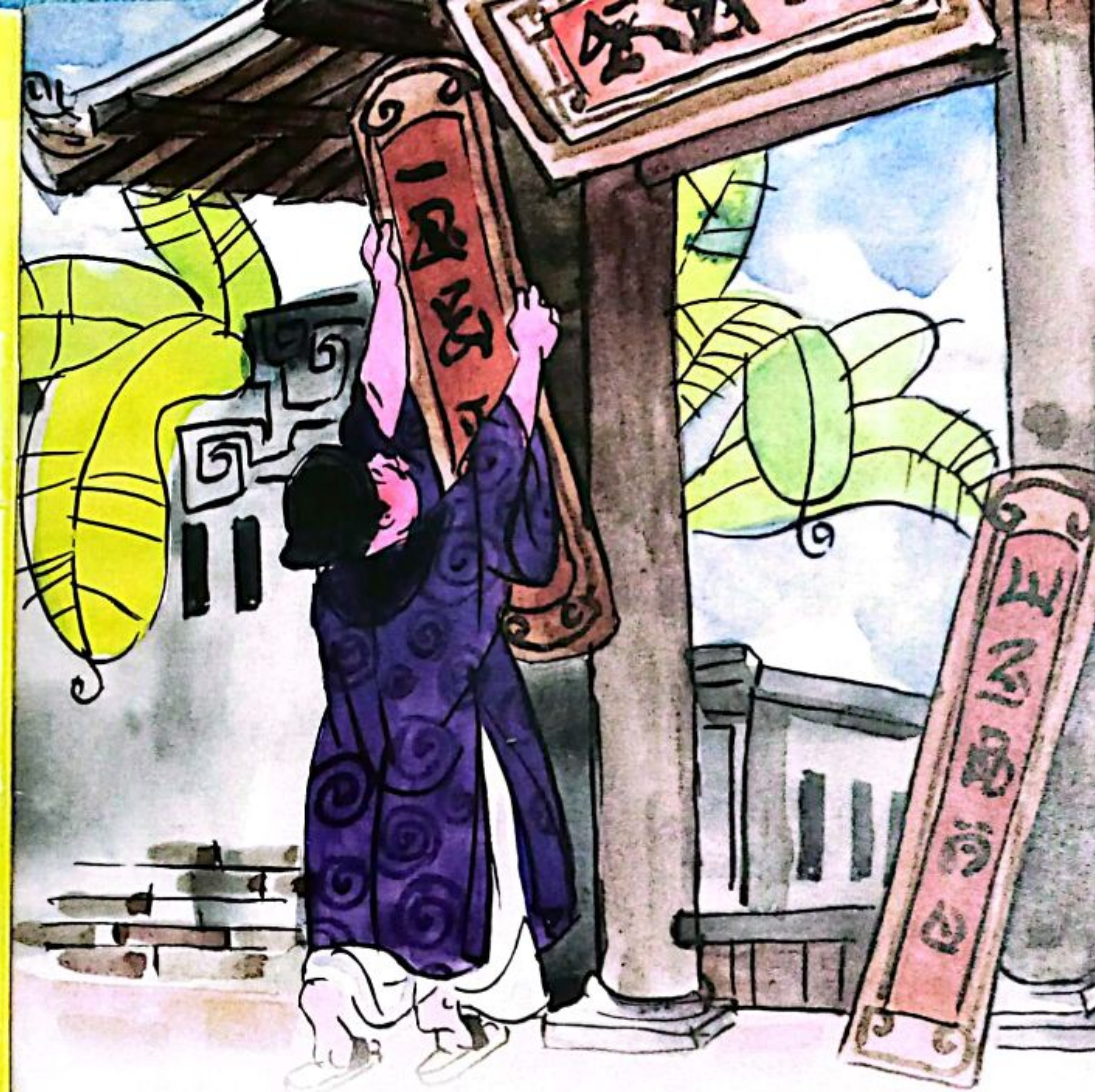
TRANH TRUYỀN DÂN GIAN VIỆT NAM

Chàng rể hay chữ

NXB DÂN TRÍ

MỜI CÁC EM TÌM ĐỌC TRỌN BỘ

Ngày xưa, phú ông ở làng nọ có cô con gái rất xinh đẹp và hay chữ. Khi con gái đến tuổi cập kê, lão mong muốn kiếm cho con một tấm chồng xứng đáng, người đó phải tinh thông chữ nghĩa và thơ phú. Sau nhiều đêm suy nghĩ, lão nghĩ ra kế viết hai câu đối đem treo trước cửa rồi rình xem trai làng có ai giải được thì sẽ gọi vào gả con cho.

Cạnh nhà phú ông có một chàng trai nghèo, ít học hành nhưng lại khá tinh khôn. Biết chuyện phú ông lập kế kén rể, chàng sắp quang gánh và mua tất cả sách cũ ở làng trên xóm dưới mang về. Ngày nọ, chàng nhúng ưôt hết cả hai thúng sách, mang ra vạt cỏ trước ngõ nhà phú ông phơi nắng.

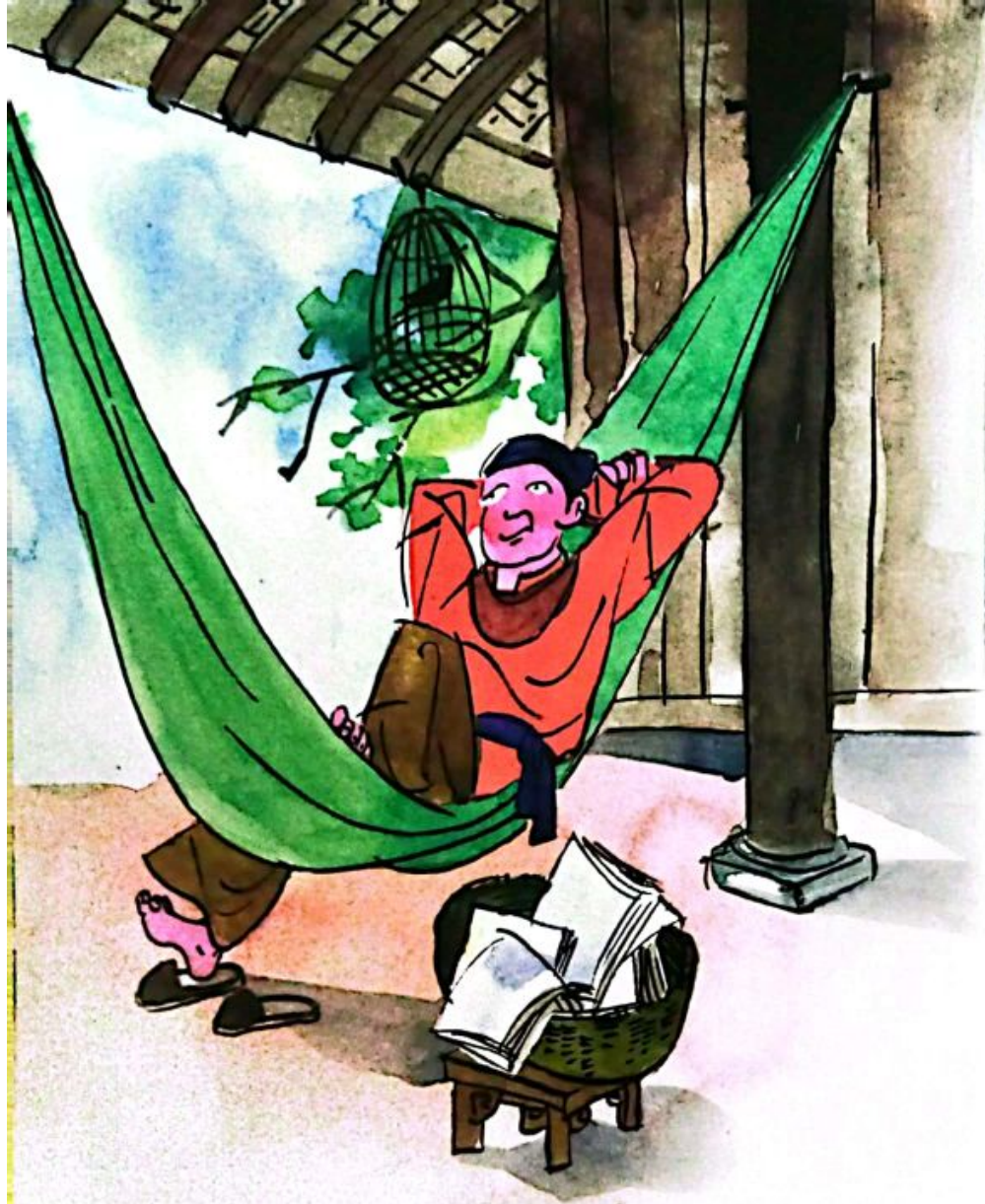
Rồi làm như vô tình nhìn thấy câu đối của phú ông, chàng vừa gật gù, vừa lẩm bẩm: "Chà chà, câu đối có mười chữ mà mình không biết một chữ".

Phú ông từ chỗ nấp nhìn ra, đã rất ngạc nhiên về hai thùng sách, nay nghe chàng trai nói vậy, lại càng kinh ngạc hơn. Lão nghĩ: "Người này chắc hẳn đọc nhiều sách vở lắm, câu đối mười chữ mà hắn biết tới chín chữ, chỉ còn một chữ là không biết... Vậy ra hắn là người hay chữ rồi, đáng để cho ta kén làm rể lắm. Ta phải gọi hắn vào nhà nói chuyện mới được".

Nghĩ sao làm vậy, phú ông cho người mời chàng trai vào nhà chơi, rồi sau đó không lâu thì gả con gái cho và giữ chàng lại ở rể.

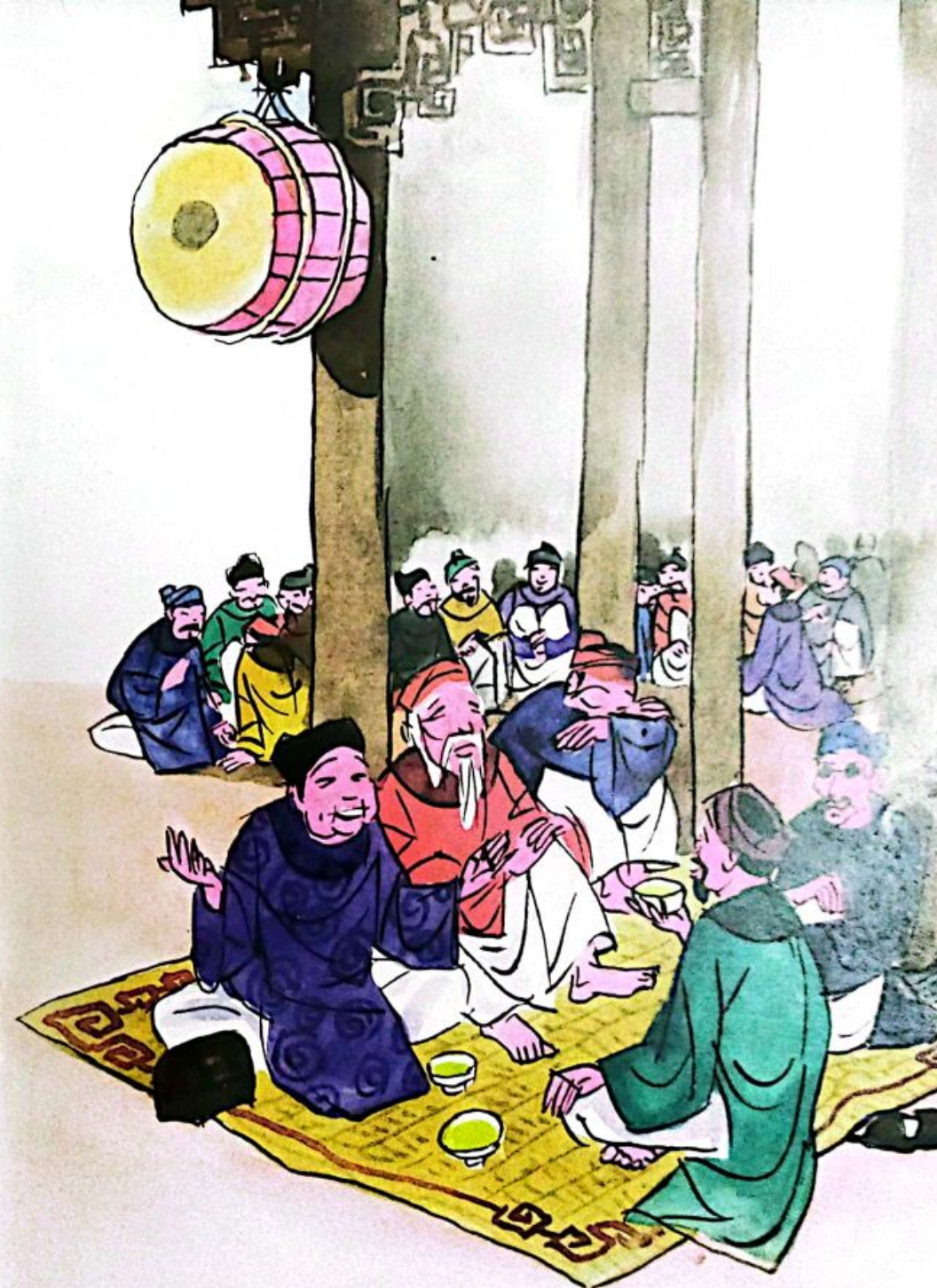
Ở nhà vợ, chàng trai lấy cớ lo việc phơi phóng sắp xếp sách vở nên ít khi mó tay đến những công việc khác.

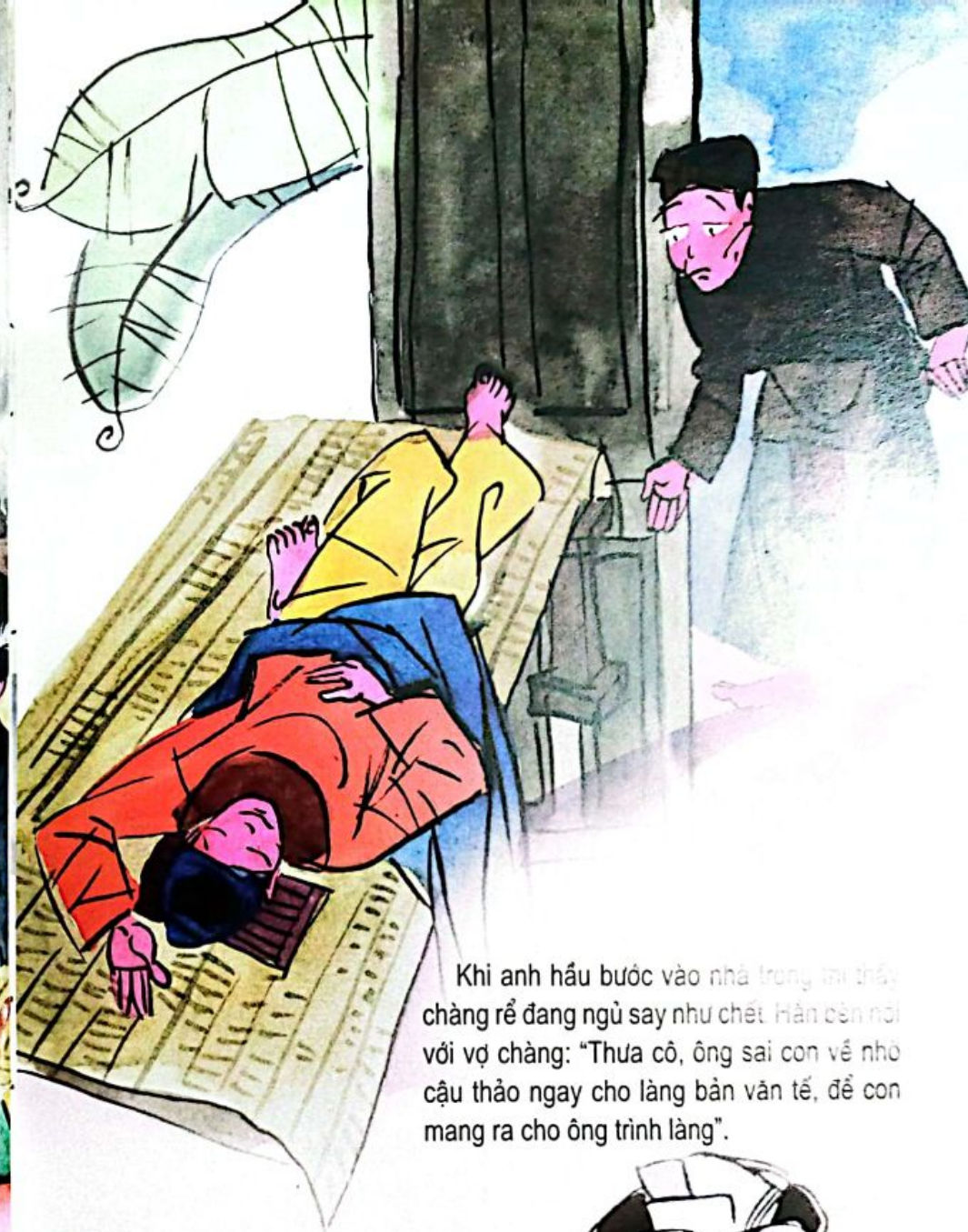
Người nhà nghe nói phú ông kén được chàng rể hay chữ và thấy chàng có nhiều sách vở thì lấy làm phục lắm. Họ rất vị nể chàng và hết lòng cung phụng rượu trà, cơm nước. Vợ chàng cũng rất thương yêu và trọng nể chồng.

Một hôm, nhân làng vào hội, phú ông được làng mời ra đình làm việc. Giữa bàn dân thiên hạ, lão khoe: "Tôi có thằng rể hay chữ lắm. Lễ tế làng năm nay tôi xin làng cho hắn được viết văn tế. Vì đây là một công việc hệ trọng, kính mong làng chấp thuận cho".

Sau một hồi bàn bạc, các vị chức sắc và bô lão chấp thuận lời thỉnh cầu của phú ông. Mừng như mở cờ trong bụng, lão liền sai anh hầu chạy nhanh về nhà nói lại mọi việc cho chàng rể hay.

Khi anh hầu bước vào nhà trong thì thấy chàng rể đang ngủ say như chết. Hắn còn nói với vợ chàng: “Thưa cô, ông sai con về nhờ cậu thảo ngay cho làng bản văn tế, để con mang ra cho ông trình làng”.

Cô vợ không nỡ đánh thức chồng dậy, bèn tự mài mực, lấy giấy, trong giấy lát đã thảo xong bản văn tế và đưa cho anh hầu mang đi. Bài văn tế được đọc lên giữa đình, dân làng ai cũng khen hay và đều mừng cho phú ông khéo chọn được chàng rể hiền "chữ tốt văn hay".

Khi chàng thức giấc, người vợ liền kể lại việc mình đã viết văn tế thay chồng. Chàng nghe chuyện, chẳng nói một lời, lặng lẽ sửa soạn, lau chùi bàn thờ, thắp hương và gọi vợ lại cùng lạy trước bàn thờ tổ tiên, rồi cất lời khẩn thiết: "Vợ tôi đây không biết giữ phận thê nhi, dám qua mặt chồng thảo văn tế cho làng. Vậy là phạm đạo "cương thường". Trong sách thánh hiền tự cổ chí kim, tôi chưa thấy ghi chuyện ấy bao giờ. Nay trước vong linh tổ tiên, tôi xin thế vì cái lỗi của vợ mình, từ nay về sau sẽ không bao giờ đụng đến sách vở, bút nghiên nữa".

Nghe vậy, chị vợ rất ân hận. Còn người trong làng thì ai cũng nghĩ chàng là người giỏi giang chữ nghĩa thật. Duy chỉ có anh chàng rể tinh khôn là mừng như bắt được vàng, vì từ nay đã trút bỏ được nỗi lo canh cánh trong lòng của kẻ "không biết một chữ" nào.

MỜI CÁC EM TÌM ĐỌC TRỌN BỘ

